

רע"פ 2575/17 - רונן גייאר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2575/17

כבוד השופט ח' מלצר
רון גייאר

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור) מתאריך 09.03.2017 ב-עפ"ת 5512-01-17

עו"ד אשר ארבל

בשם המבקש:

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור), ב-עפ"ת 5512-01-17 מתאריך 09.03.2017, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה (כב' השופטת ר' רז), ב-תת"ע 4626-08-16 מתאריך 19.12.2016, שבגדרו נדחתה בקשתו של המבקש לביטול פסק דין שניתן בהעדרו (להלן: הבקשה לביטול פסק דין) והושתו עליו העונשים הבאים: שני חודשי פסילה מלקבל, או מלהחזיק רישיון נהיגה; הפעלת עונש הפסילה על תנאי שנזכר לעיל, במצטבר - כך שעונש הפסילה בפועל הועמד על 6 חודשים; 4 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים, וקנס בסך 1,500 ש"ח.

אביא להלן, בתמצית, את הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשה.

2. בתאריך 10.06.2015 הוגש כנגד המבקש כתב אישום לבית משפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה, אשר במסגרתו יוחסה למבקש עבירה של דיבור בטלפון שלא באמצעות דיבורית, בעוד שהרכב היה בתנועה - עבירה לפי תקנה 28(ב) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: התקנות).

3. לפי עובדות כתב האישום, בתאריך 10.06.2015 שעה 09:49, או בסמוך לכך, המבקש נהג במשאית בישוב חשמונאים, ובעת שהמשאית היתה בתנועה - המבקש השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית.

4. בתאריך 19.09.2016 נערך דיון בעניינו של המבקש, בבית המשפט לתעבורה הנכבד. המבקש לא התייצב לדיון, ובא-כוח המשיבה ביקש לשפוט אותו בהיעדרו, וזאת לאחר שהציג אישור מסירה של הזמנה לדיון, בדואר רשום, שחזר בציון "לא נדרש". בית המשפט לתעבורה הנכבד (כב' השופטת ל' שלזינגר) - קיבל את הבקשה והרשיע את המבקש, בקובעו כי המבקש הוזמן לדיון כדין וכי אי-התייצבותו מהווה הודאה בעובדות כתב האישום.

באותו מועד בית המשפט לתעבורה הנכבד גזר את עונשו של המבקש והשית עליו את העונשים המפורטים בפסקה 1 שלעיל, בשים לב לכך שלחובתו של המבקש, שהינו בעל רישיון נהיגה משנת 1989, עמד עבר תעבורתי מכביד, הכולל, בין היתר, 107 הרשעות קודמות וכן הרשעות חוזרות בגין שימוש במכשיר טלפון נייד, וכי במועד מתן גזר הדין עמד כנגדו עונש פסילה על תנאי למשך 4 חודשים, בגין הרשעה בעבירה זהה של שימוש במכשיר טלפון נייד (ראו: תת"ע 8987-05-11).

5. בתאריך 23.11.2016, המבקש הגיש לבית המשפט לתעבורה הנכבד את הבקשה לביטול פסק דין, במסגרתה נטען כי העבירה שבה הורשע הינה עבירה מסוג ברירת משפט, וכי המבקש, המאמין בצדקתו, ביקש לקבל את יומו בבית המשפט ולהוכיח את חפותו. בתוך כך נטען כי המבקש לא קיבל את ההודעה על קיומו של הדיון.

6. בתאריך 19.12.2016, במסגרת דיון בבקשה לביטול פסק דין - בא-כוח המבקש טען כי ביישוב בו המבקש מתגורר, מתגוררות 8 משפחות הנושאות אותו שם משפחה. עוד נטען כי המבקש היה מודע לכך שתלוי ועומד נגדו עונש פסילה על תנאי, ובכל זאת בחר, מתוך אמונה בחפותו, לבקש להישפט. לטענת המבקש הוא לא קיבל את הזימון לדיון ומשכך לא ידע על קיומו. בא-כוחו של המבקש טען עוד כי השימוש באישור מסירה בציון "לא נדרש" - הינו מופרז ובלתי ראוי.

בא-כוח המבקש גרס גם כי לשיטתו, וככל שנפלה טעות, ניתן לכפר על "בזבוז הזמן" השיפוטי באמצעות פסיקת הוצאות משמעותיות לחובת המבקש. בא-כוח המשיבה טען, מנגד, כי דין הבקשה להידחות, זאת משום שזימון לדיון נשלח למבקש וחזר בציון: "לא נדרש". עוד נטען כי למבקש לא נגרם עיוות דין, וכי לא הוצגה כל סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש לדיון.

7. עוד באותו היום - בית המשפט לתעבורה הנכבד (כב' השופטת ר' רז), דחה את בקשתו של המבקש, בקובעו כי

לא הייתה כל סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש לדיון. בתוך כך נאמר כי המבקש לא הרים את נטל ההוכחה הקבוע בחוק, אלא בחר להעלות טענה כללית לפיה במקום מושבו מתגוררים אנשים נוספים הנושאים את אותו שם משפחה, וזאת בלא שהציג כל ראיה לכך. עוד נקבע כי למבקש לא נגרם כל עיוות דין, וזאת בשים לב לעברו התעבורתי "המכביד ביותר" (ראו: עמ' 2 להחלטה), המעיד על נהיגה בצורה המסכנת את המשתמשים בדרך.

8. בתאריך 03.01.2017 המבקש ערער על החלטתו של בית המשפט לתעבורה הנכבד הנ"ל בפני בית המשפט המחוזי. במסגרת הערעור המבקש חזר על טענותיו בבקשה לביטול פסק דין, והדגיש כי הוא לא קיבל את הזימון לדיון שהתקיים בעניינו, וכי ייגרם לו עיוות דין, ככל שערעורו יידחה, וזאת משום שהוא כופר בעבירה שיוחסה לו.

המשיבה ביקשה, מנגד, לסמוך את ידיה על החלטתו של בית המשפט לתעבורה הנכבד.

9. בתאריך 09.03.2017 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הערעור, בקובעו כי אין מחלוקת כי קיים אישור מסירה למשלוח הזימון לדיון שהתקיים בתאריך 19.09.2016, שנשלח בדואר רשום - לכתובת מגוריו של המבקש. בתוך כך נקבע כי המבקש לא עמד בנטל לסתור את החזקה כי ההודעה על מועד הדיון בעניינו נמסרה לו. כמו כן נפסק כי המבקש לא הציג כל סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון, פרט לטענה כללית לפיה, בישוב מגוריו ישנן משפחות נוספות העונות לאותו שם משפחה - בלא שהוצגה כל ראיה לכך, או לסיבה שבגינה הוחזר הזימון כ"לא נדרש". בית המשפט המחוזי הנכבד הוסיף וקבע כי לא נגרם למבקש עיוות דין, שכן טענתו של המבקש כי לא ביצע את העבירה איננה מבוססת.

מכאן הבקשה שלפני.

טענות הצדדים

10. בבקשתו של המבקש למתן רשות ערעור - המבקש חזר על טענותיו, כפי שעלו בבקשה לביטול פסק דין ובערעור. המבקש הוסיף וטען כי לשיטתו, "הגיע השעה לריענון הכללים ויצירת אבחנה מבדלת" בנושא ביטול שפיטה בהעדר התייצבות בתיקי תעבורה. עוד נטען כי ראוי לקבוע תנאים באשר ל"חזקת המסירה" בהודעה שחזרה בציון "לא נשלח".

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, בנסיבות. אביא נימוקי לכך, בתמצית, מיד בסמוך.

12. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים מיוחדים, שבהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית, רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות, החורגות מעניינים של הצדדים הישירים להליך (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) ועיינו: רע"פ 2894/16 לוי נ' מדינת

ישראל (07.02.2017); רע"פ 430/17 אזולאי נ' מדינת ישראל (07.03.2017), או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור. בפסיקתנו נקבע עוד כי ככלל לא תינתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים מיוחדים בהם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו: רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.06.2014); רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015)).

13. עיון בבקשה שלפני, לאור העקרונות המנויים לעיל, מלמד כי בקשתו של המבקש איננה נמנית על אותם מקרים מיוחדים, המצדיקים מתן רשות ערעור, זאת משום שטענותיו של המבקש אינן חורגות מעניינו הפרטני.

14. זאת ועוד – בקשת רשות הערעור שלפני מועתקת, כמעט במלואה, מהודעת הערעור שהוגשה לבית המשפט המחוזי הנכבד. בפסיקתו של בית משפט זה נקבע לא אחת, כי:

"העתקת עיקרי הטענות מכתב הערעור מעידה כי מטרת הבקשה לרשות ערעור אינה אלא ניסיון ל'מקצה שיפורים', ומטרה מעין זו אינה מצדיקה, ככלל, היעדרות לבקשת רשות הערעור" (ראו: רע"פ 8952/15 בדר עומרי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (03.02.2016); רע"פ 5931/16 חסן נ' מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ, פסקה 20 (08.09.2016)).

די בטעמים אלה כדי לדחות את הבקשה למתן רשות ערעור שבפני.

15. למעלה מן הצורך, אציין כי גם לגופם של דברים דומה שדין הבקשה – להידחות, זאת משום שלא מצאתי פגם בקביעתו של בית המשפט המחוזי הנכבד, לפיה המבקש לא עמד בנטל לסתור את "חזקת המסירה". תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קובעת כדלקמן:

"44א. בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן" (ההדגשה הוספה – ח"מ).

בענינו, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי המבקש לא הציג, בשום שלב בהליך, כל ראיה שיש בה כדי להוכיח כי הוא לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו. גם בפני המבקש שב וחזר על הטענה כי ביישוב בו הוא מתגורר, ישנן מספר משפחות נוספות העונות לאותו שם משפחה, ואף ביחס לטיעון זה לא הוצגה כל ראיה (ראו: רע"פ 3202/16 בן נחון נ' מדינת ישראל (18.05.2016)). הלכה למעשה, המבקש מנסה לערער בבקשתו את תוקפה של "חזקת המסירה", ואולם נושא זה כבר נדון והוכרע בפסיקתנו ואינני מוצא סיבה טובה להידרש לו בשלב זה פעם נוספת (ראו: רע"א 5255/11 עיריית הרצליה נ' כרם (11.06.2013); רע"פ 106/15 קריב נ' מדינת ישראל (20.01.2015)).

זה המקום להזכיר עוד את סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, הקובע כדלקמן:

130. (ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע (ההדגשה הוספה - ח"מ).

בהקשר זה בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי המבקש לא נימק מדוע ייגרם לו עיוות דין אם לא יבוטל פסק הדין, זולת טענה כללית שהעלה לפיה הוא כופר במיוחס לו. סבורני כי בנסיבות אלו לא נפלה כל טעות בקביעתו של בית המשפט מחוזי הנכבד גם לעניין זה.

16. נוכח כל האמור לעיל – הגעתי למסקנה כי המקרה שלפני איננו מצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". משכך – בקשת רשות הערעור נדחית.

ניתנה היום, ט"ו באלול התשע"ז (6.9.2017).

ש ו פ ט